

WPROWADZENIE

1. Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie 02-676, ul. Postępu 15, prezentuje raport roczny obejmujący dane finansowe wg stanu na 31.12.2002 r. oraz dane porównywalne wg stanu na 31.12.2001 r.
2. Właściwym dla Banku sądem rejestrowym jest Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, ul. Barska 28/30, 02-315 Warszawa, numer rejestru KRS 6421.
3. W 2002 roku nie nastąpiło połączenie Fortis Bank Polska S.A. z inną jednostką gospodarczą.
4. Czas trwania działalności Fortis Bank Polska S.A. jest nieoznaczony.
5. Przedmiotem działania Fortis Bank Polska S.A. jest wykonywanie czynności bankowych, zarówno w złotych, jak i w walutach obcych, dla krajowych i zagranicznych osób fizycznych i prawnych, a także dla innych organizacji nie posiadających osobowości prawnej. Podstawowym przedmiotem działalności Banku według Polskiej Klasyfikacji Działalności jest pozostała działalność bankowa (PKD 6512A), według klasyfikacji przyjętej przez rynek regulowany branża jest określona jako Instytucje finansowe i banki.

Do zakresu działania Banku w szczególności należy:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych,
  - prowadzenie rachunków bankowych,
  - udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych, w tym kredytów i pożyczek konsumenckich,
  - przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych, w tym przy użyciu kart płatniczych oraz wydawanie kart płatniczych,
  - udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych i poręczeń oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
  - emitowanie papierów wartościowych, w tym obligacji zamiennych oraz bankowych papierów wartościowych a nadto wykonywanie czynności zleconych oraz zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
  - uczestnictwo w obrocie papierami wartościowymi, w tym także prowadzenie rachunków papierów wartościowych,
  - wykonywanie operacji na rynku pieniężnym i walutowym, w tym także terminowych i pochodnych operacji finansowych,
  - wykonywanie operacji czekowych i wekslowych oraz operacji, których przedmiotem są warranty,
  - nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
  - prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
  - przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
  - świadczenie następujących usług finansowych:
    - konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
    - powierniczych
    - leasingowych
    - maklerskich
  - prowadzenie działalności akwizycyjnej na rzecz otwartych funduszy emerytalnych i przechowywanie aktywów funduszy emerytalnych,
  - pośrednictwo w prowadzeniu zapisów na jednostki uczestnictwa albo na certyfikaty inwestycyjne, pośrednictwo w ich zbywaniu i w odkupywaniu, tudzież przechowywanie aktywów funduszy inwestycyjnych,
  - pośrednictwo w zakresie usług ubezpieczeń majątkowych,
  - pośrednictwo w zakresie usług ubezpieczeń osobowych, w tym ubezpieczeń na życie,
  - świadczenie usług certyfikacyjnych w rozumieniu przepisów o podpisie elektronicznym, z wyłączeniem wydawania certyfikatów kwalifikowanych wykorzystywanych przez banki w czynnościach, których są stronami,
  - pośrednictwo w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami.
6. Jedynym podmiotem podporządkowanym w stosunku do Banku jest Fortis Securities Polska S.A. (FSP). Bank nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego na podstawie art. 58 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że konsolidacją można nie obejmować jednostki zależnej, jeżeli dane finansowe tej jednostki są nieistotne dla realizacji obowiązku rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki. Według stanu na koniec roku 2002 suma

bilansowa FSP stanowiła 0,2% sumy bilansowej banku, łączne przychody FSP stanowiły 0,6% łącznych przychodów banku.

7. Sprawozdanie finansowe Fortis Bank Polska S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości; Zarządowi Banku nie są znane żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

8. Na dzień 31 grudnia 2002 roku Zarząd Fortis Banku Polska S.A. funkcjonował w następującym składzie:

<i>nazwisko</i>	<i>funkcja</i>
Jean-Marie De Baerdemaeker	Prezes Zarządu
Ronald F.E. Richardson	Pierwszy Wiceprezes
Andre Van Brussel	Wiceprezes Zarządu
Leszek Niemycki	Wiceprezes Zarządu
Jean-Luc Deguel	Wiceprezes Zarządu
Gilles Polet	Wiceprezes Zarządu

9. Na dzień 31 grudnia 2002 roku Rada Nadzorcza Fortis Banku Polska S.A. funkcjonowała w następującym składzie:

<i>nazwisko</i>	<i>funkcja</i>
Luc Delvaux	Przewodniczący
Paul Dor	Wiceprzewodniczący
Antoni Potocki	Wiceprzewodniczący
Zbigniew Dresler	Członek Rady
Kathleen Steel	Członek Rady
Werner Claes	Członek Rady
Roland Saintrond	Członek Rady
Didier Giblet	Członek Rady

10. Zasady rachunkowości

Fortis Bank Polska S.A. prowadzi rachunkowość na zasadach określonych w:

Ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 76 poz. 694 tekst jednolity z 2002 r.),

Ustawie Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku (Dz. U. Nr 72, poz. 665 z 2002 r. tekst jednolity),

Ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 15 lutego 1992 roku (Dz. U. nr 54 poz. 654 z 2000 r. tekst jednolity z późniejszymi zmianami),

Ustawie Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi z dnia 25 sierpnia 1997 roku (Dz. U. nr 49, poz. 447 z 2002 r. tekst jednolity),

Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 149, poz. 1673);

Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujmowania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. Urz. Nr 149, poz. 1674);

Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. nr 149, poz. 1672 z późniejszymi zmianami).

Zasady rachunkowości określone są w Zasadach Rachunkowości (Zarządzenie nr B/45/2002 Prezesa Zarządu Fortis Bank Polska S.A. z dnia 6 maja 2002 roku).

Bank stosuje nadrzędne zasady rachunkowości określone w Ustawie o Rachunkowości, a w szczególności:

zasada ciągłości

Przyjęte zasady rachunkowości Bank stosuje w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych na kontach, wyceny aktywów, w tym także dokonując odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych), pasywów, ustalając wynik finansowy i sporządzając sprawozdania finansowe tak, aby za kolejne lata informacje w nich wykazane były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów Bank ujmuje w tej samej wysokości w bilansie, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Jednostka może ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego, bez względu na datę podjęcia decyzji zmienić dotychczas stosowane rozwiązania na inne, przewidziane przepisami.

zasada kontynuacji

Przy wycenie aktywów i pasywów oraz ustalaniu wyniku finansowego przyjmuje się założenie, że jednostka będzie kontynuowała w dającej się przewidzieć przyszłości działalność gospodarczą w niezmińszonym istotnie zakresie, bez postawienia jej w stan likwidacji lub upadłości, chyba że jest to niezgodne ze stanem faktycznym lub prawnym.

zasada memoriału i współmierności

W księgach rachunkowych i wyniku finansowym Bank ujmuje wszystkie osiągnięte, przypadające na jego rzecz przychody i obciążające go koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Dla zapewnienia współmierności przychodów i związanych z nimi kosztów do aktywów lub pasywów danego okresu sprawozdawczego zaliczane są koszty lub przychody dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych oraz przypadające na ten okres sprawozdawczy koszty, które jeszcze nie zostały poniesione.

zasada ostrożności

Poszczególne składniki aktywów i pasywów Bank wycenia stosując rzeczywiście poniesione na ich nabycie koszty. W szczególności w wyniku finansowym, bez względu na jego wysokość, Bank uwzględnia:

- zmniejszenia wartości użytkowej lub handlowej składników aktywów, w tym również dokonywane w postaci odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych),
- wyłącznie niewątpliwe pozostałe przychody operacyjne i zyski nadzwyczajne,
- wszystkie poniesione pozostałe koszty operacyjne i straty nadzwyczajne,
- rezerwy na znane jednostce ryzyko, grożące straty oraz skutki innych zdarzeń.

zasada zakazu kompensat

Wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych.

zasada istotności

Przy stosowaniu zasad rachunkowości Bank przyjmuje uproszczenia, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na realizację zasady prezentowania rzetelnego i jasnego obrazu sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego.

zasada przewagi treści nad formą

Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze Bank ujmuje w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

- 10.1. Bank prowadzi księgi rachunkowe zgodnie z przepisami prawa polskiego przy pomocy systemu komputerowego "Equation" opracowanego przez brytyjską firmę Misys International Banking Systems Ltd., Londyn (dopuszczony do stosowania Zarządzeniem Prezesa Zarządu Banku z 01.08.94r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Banku systemu komputerowego Equation).

Funkcjonujący system komputerowy pozwala na stworzenie centralnej bazy danych, a tym samym jednej księgi głównej dla Centrali i oddziałów.

- 10.2. Sprawozdawczość finansowa Banku przygotowywana jest zgodnie z wymogami określonymi we Wzorcowym Planie Kont Banków wprowadzonym Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. (Dz. U. 152 poz. 1727 z 28.12.2001 r.) w sprawie określenia wzorcowego planu kont dla banków. Z uwagi na to, że akcje Banku dopuszczone są do publicznego obrotu w rozumieniu Ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, sprawozdawczość Banku prowadzona jest także na zasadach określonych zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 roku w sprawie rodzaju, formy i zakresu informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 139, poz. 1569 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 roku w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinien odpowiadać prospekt emisyjny oraz skrót prospektu (Dz. U. Nr 139, poz. 1568 z późniejszymi zmianami).
- 10.3. Plan Kont wprowadzony na podstawie Uchwały Zarządu Nr 174/98 z dnia 18.12.1998 Zarządzeniem Prezesa Zarządu Banku z 21.12.98 r. wraz z późniejszymi zmianami, zawiera wykaz kont, natomiast komentarz do planu kont, zawiera opisy kont oraz indeksy typowych księgowiań.
- 10.4. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne Bank wycenia na koniec każdego okresu sprawozdawczego według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne. Ponadto Bank uwzględnia również aktualizację wyceny przeprowadzoną zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
- 10.5. Cena nabycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych kupowanych za waluty obce jest ustalana w złotych, przeliczając kwotę waluty obcej wg kursu średniego NBP z dnia dokonania zapłaty.
- 10.6. Podstawę dokonywania odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych stanowi aktualny plan amortyzacji ustalony przez Bank. W planie amortyzacji Bank ustala stawki amortyzacyjne opisane w odrębnym dokumencie „Zasady wyceny”. Tym samym stawki amortyzacji bilansowej mogą się różnić od stawek amortyzacji podatkowej. Odpisów amortyzacyjnych od majątku trwałego i wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się metodą liniową w okresach miesięcznych.

Wykaz przykładowych stawek amortyzacyjnych stosowanych przez Bank dla celów bilansowych:

- sprzęt komputerowy - 33 % w skali rocznej,
  - samochody osobowe - 25 % w skali rocznej,
  - ulepszenia w obcych obiektach - 10 % w skali rocznej,
  - oprogramowanie komputerowe:
    - standardowe – oprogramowanie ogólnie dostępne na rynku, np. Word, Excel, Lotus, PowerPoint, itp. odpisywane jest jednorazowo w koszty,
    - niestandardowe – oprogramowanie niestandardowe tzn. dostosowane do specyficznych wymagań Banku, np. programy księgowe, programy podatkowe itp. jest jednorazowo odpisywane w koszty jeżeli okres przydatności ekonomicznej został określony poniżej 1 roku. Jeżeli okres przydatności ekonomicznej został określony powyżej 1 roku wówczas oprogramowanie niestandardowe jest amortyzowane przez okres nie dłuższy niż 5 lat.
- 10.7. Przedmioty o niskiej jednostkowej wartości początkowej nieprzekraczającej 3.500,00 PLN (w okresie od 01.01.2001 r. – 31.12.2001 r. wartość ta wynosiła 1.000,00 PLN) nie są zaliczane do środków trwałych. Przedmioty te są jednorazowo odpisywane w koszty w miesiącu ich przekazania do użytkowania.

W kosztach amortyzacji za 2002 rok znajdują się koszty umorzenia w 100% środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych na kwotę 209 tys. PLN.

10.8. Papiery wartościowe

W wyniku zmian zasad rachunkowości, począwszy od 1 stycznia 2002 r. dłużne papiery wartościowe klasyfikowane są do następujących kategorii:

- przeznaczone do obrotu

Są to dłużne papiery wartościowe, które nabyto w celu uzyskania korzyści w wyniku krótkoterminowych wahań cen. Na dzień bilansowy papiery dłużne przeznaczone do obrotu

wycenia się według wartości godziwej, a efekt wyceny zalicza się do wyniku operacji finansowych.

- utrzymywane do terminu zapadalności

Są to dłużne papiery wartościowe, które zostały nabyte z zamiarem utrzymywania do terminu wykupu. Papiery z tego portfela wycenia się wg zamortyzowanego kosztu (liniowe naliczanie dyskonta i premii) z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Do tej grupy zaliczane są obligacje NBP związane z rezerwą obowiązkową.

- dostępne do sprzedaży

Jako dostępne do sprzedaży klasyfikowane są dłużne papiery nie zaliczone do kategorii „przeznaczone do obrotu” lub „utrzymywane do terminu zapadalności”. Papiery te wycenia się w wartości godziwej a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na fundusz z aktualizacji wyceny.

Za trwałą utratę wartości papierów wartościowych uznaje się w szczególności:

- ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych,
- utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu papierów wartościowych poniżej ceny nabycia.

10.9. Jednostki uczestnictwa w otwartych funduszach inwestycyjnych Bank wykazuje w cenie nabycia skorygowanej o naliczony do dnia bilansowego wzrost zaliczany do pozostałych przychodów z operacji finansowych lub zmniejszenie wartości jednostki uczestnictwa dokonując odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Za trwałą utratę wartości uważa się utrzymywanie ceny umorzenia poniżej ceny nabycia przez okres co najmniej trzech miesięcy.

10.10. Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych wycenia się metodą praw własności. Skutki wyceny tych aktywów odnosi się do rachunku zysków i strat jako udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności. Pozostałe akcje i udziały zaliczone do aktywów trwałych wyceniane są według cen nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

10.11. Należności i zobowiązania z tytułu pożyczek, kredytów i innych wierzytelności wykazuje się w kwocie wymaganej zapłaty, która obejmuje również odsetki, z uwzględnieniem rezerw celowych utworzonych w oparciu o Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 149 poz. 1672 wraz z późniejszymi zmianami). Wymagane rezerwy tworzy się na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Rezerwy na należności wyrażone w walutach obcych przelicza się na złotówki wraz z należnością objętą rezerwą.

10.12. Bank dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli wydatki dotyczą miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono.

Bank dokonuje biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów w wysokości zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy, wynikających w szczególności:

- ze ściśle określonych świadczeń wykonywanych na rzecz Banku, a kwotę zobowiązania można oszacować w sposób wiarygodny,
- z obowiązku wykonania, związanych z bieżącą działalnością przyszłych świadczeń, których kwotę można oszacować, mimo iż data powstania zobowiązania nie jest jeszcze znana.

Odpisy czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadnione są charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

Przewidywane, lecz nie poniesione wydatki objęte biernymi rozliczeniami międzyokresowymi zmniejszają bieżąco koszty okresu sprawozdawczego, w którym stwierdzono, że zobowiązania te nie powstały.

Przychody przyszłych okresów obejmują w szczególności otrzymane lub należne od kontrahentów środki z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych.

10.13. Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, co do których kwota lub termin powstania nie są pewne. Powstanie tych zobowiązań jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa, co oznacza, że wynikają one z przeszłych zdarzeń, co do których istnieje obowiązek świadczenia, powodujący wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki; wiarygodny szacunek kwoty zobowiązania jest możliwy.

Bank tworzy w szczególności rezerwy na zobowiązania wobec pracowników z tytułu premii oraz niewykorzystanych urlopów.

Ponadto Bank tworzy rezerwy na umowy rodzące obciążenia. Do umów tych zaliczane są:

- umowy podnajmu powierzchni biurowych po cenach niższych niż w umowach najmu,
- umowy najmu powierzchni biurowych niewykorzystywanych do prowadzenia działalności.

Rezerwy tworzy się w wysokości rzeczywistych lub szacunkowych kosztów niemożliwych do uniknięcia przez Bank.

Bank tworzy również rezerwy na inne przyszłe zobowiązania, a w szczególności na skutki toczącego się postępowania sądowego. Rezerwy na przyszłe zobowiązania tworzone są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, zmniejsza rezerwę. Niewykorzystane rezerwy, wobec zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie zwiększają, na dzień, na który okazały się zbędne odpowiednio pozostałe przychody operacyjne lub przychody finansowe.

10.14. W związku z przejściowymi różnicami między wykazaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczania podatku dochodowego w przyszłości.

10.15. Na wynik finansowy netto składa się: wynik działalności operacyjnej, wynik operacji nadzwyczajnych, obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego. Wynik działalności bankowej obejmuje: wynik z tytułu odsetek, prowizji, przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych, wynik operacji finansowych, wynik z pozycji wymiany. Wynik działalności operacyjnej obejmuje wynik działalności bankowej skorygowany o różnicę pomiędzy pozostałymi przychodami operacyjnymi a pozostałymi kosztami operacyjnymi, koszty działania banku, amortyzację środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, wynik na wartości rezerw z aktualizacji.

10.16. Do wyniku finansowego z tytułu odsetek na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank zalicza:

- nie otrzymane w okresie sprawozdawczym przychody z tytułu:
  - należnych Bankowi odsetek, w tym dyskonta oraz odsetek skapitalizowanych od należności zakwalifikowanych jako normalne,
  - otrzymanych w poprzednich okresach przychodów z tytułu odsetek w tym dyskonta, przypadających na bieżący okres sprawozdawczy;
- otrzymane w bieżącym okresie przychody z tytułu odsetek przypadające za okres sprawozdawczy.
- koszty z tytułu odsetek wymagalnych i niewymagalnych od zobowiązań banku przypadające za okres sprawozdawczy.

Do wyniku finansowego z tytułu odsetek Bank nie zalicza:

- należnych odsetek zapadłych i niezapadłych, w tym odsetek skapitalizowanych - od należności „zagrożonych” i należności „pod obserwacją”, które do czasu ich otrzymania lub odpisania stanowią przychody zastrzeżone
  - dyskonta oraz odsetek otrzymanych z góry, przypadających za następne okresy sprawozdawcze.
- 10.17. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat bankowych są zaliczane do wyniku w momencie ich otrzymania, tzn. faktycznej wpłaty, z wyjątkiem prowizji i opłat związanych z linią kredytową od Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, które zaliczane są do wyniku na zasadzie memoriałowej.
- 10.18. Bank przeprowadza codzienną wycenę pozycji walutowych (w odniesieniu do kursu średniego NBP), wynik z tych operacji jest odnoszony na odrębne konto „wynik z rewaluacji”. Wynik z operacji wymiany walut jest obliczany codziennie i odnoszony na odrębne konto „wynik z wymiany”. Obydwa konta prezentowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „wynik z pozycji wymiany”.
- Do wyniku finansowego okresu sprawozdawczego z pozycji wymiany zalicza się również wynik z transakcji z przyszłą datą waluty, które na koniec okresu sprawozdawczego jeszcze nie zapadły. Wyliczenie tego wyniku odbywa się według następującej zasady:
- wynik z bieżących transakcji wymiany walut typu spot, terminowych transakcji wymiany typu Forward oraz z transakcji typu Market Swap wylicza się poprzez porównanie kursu transakcyjnego z kursem rynkowym obowiązującym dla analogicznych transakcji na koniec okresu sprawozdawczego, gdy różnica pomiędzy datą waluty a datą bieżącą jest większa niż dwa dni. W pozostałych przypadkach kursem odniesienia jest kurs średni NBP.
- 10.19. Bank ustala obciążenie wyniku finansowego podatkiem dochodowym na podstawie wyniku finansowego brutto skorygowanego o trwałe różnice pomiędzy dochodem podatkowym a dochodem finansowym. Efekt podatkowy wynikający z różnic przejściowych spowodowanych odmiennością momentu uznania za przychody i koszty dla celów podatkowych i rachunkowych jest uwzględniany jako aktywa lub rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.
- Wszystkie rezerwy celowe utworzone przez Bank, które nie zostały uwzględnione w wyliczeniu zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych zostały uznane za różnice przejściowe dla celów wyliczenia podatku odroczonego.
- Na dzień 31 grudnia 2002 roku aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyniosły 37.050 tys. PLN, rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyniosła 8.505 tys. PLN. Analogiczna kwota aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na 31 grudnia 2001 roku wynosiła 31.666 tys. PLN, natomiast rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynosiła na 31 grudnia 2001 roku 16.635 tys. PLN.
- 10.20. Dane finansowe zawarte w raporcie rocznym sporządzone zostały z zastosowaniem zasad wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego netto określonych na dzień bilansowy, z uwzględnieniem korekt z tytułu rezerw, rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w ustawie o rachunkowości, oraz odpisów aktualizujących wartość składników aktywów.
- 10.21. Średnie kursy wymiany złotego zastosowane do przeliczenia wybranych pozycji bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów środków pieniężnych za rok 2002 oraz rok 2001 w stosunku do EURO, ustalane przez Narodowy Bank Polski, w szczególności:
- na 31 grudnia 2002 r. obowiązywał ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2002 roku średni kurs EURO w wysokości 4,0202;
  - na 31 grudnia 2001 r. ogłoszony przez Narodowy Bank Polski średni kurs EURO wynosił 3,5219;
  - kurs średni, obliczony jako średnia arytmetyczna średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie dni miesiący od stycznia do grudnia 2002 r. wynosił 3,8697; kurs średni, obliczony jako średnia arytmetyczna średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie dni miesiący od stycznia do grudnia 2001 r. wynosił 3,6509;
  - w 2002 roku najwyższy średni kurs EURO został ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu 16 lipca 2002 roku i wynosił 4,2116; najniższy kurs średni EURO NBP ogłosił w dniu 8 stycznia 2002 roku i wynosił 3,5015;

- w roku 2001 najwyższy średni kurs EURO został ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu 17 września 2001 i wynosił 3,9569; najniższy kurs średni EURO NBP ogłosił w dniu 12 czerwca 2001 i wynosił on 3,3564;
11. Dane porównywalne w sprawozdaniu finansowym uległy przekształceniu w celu zapewnienia porównywalności danych, a zestawienie i objaśnienie różnic, będących wynikiem korekt z tytułu zmian zasad (polityki) rachunkowości wynikających z nowelizacji Ustawy o Rachunkowości zostało zamieszczone w dodatkowych notach objaśniających w punkcie 32.
  12. Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych sprawozdania finansowego za rok 2002 r. i porównywalnych danych finansowych za 2001 rok przedstawione na stronie tytułowej raportu rocznego przeliczone zostały na EURO wg następujących zasad:
    - poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu na koniec 2002 roku przeliczono na EURO według średniego kursu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2002 r., ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, tj. 4,0202; dane porównywalne zostały przeliczone na EURO według średniego kursu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2001 r., w wysokości tys. 3,5219 PLN, ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski;
    - poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za 2002 rok przeliczono na EURO według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie dni miesiący od stycznia do grudnia 2002 r., tj. 3,8697; dane porównywalne zostały przeliczone na EURO według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie dni miesiący od stycznia do grudnia 2001 r., tj. 3,6509;
  13. W przedstawionym rocznym sprawozdaniu finansowym i porównywalnych danych finansowych nie dokonano korekt wynikających z zastrzeżeń w opiniach podmiotów uprawnionych do badania o sprawozdaniach finansowych za lata poprzednie.
  14. Roczne sprawozdanie finansowe Banku nie zawiera danych wewnętrznych jednostek organizacyjnych sporządzających samodzielne sprawozdania finansowe.
  15. Pomiędzy sprawozdaniem finansowym Fortis Bank Polska S.A. sporządzonym na dzień 31 grudnia 2002 roku według Polskich Zasad Rachunkowości (PZR), a sprawozdaniem, jakie zostałyby sporządzone według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) wystąpiłaby różnica dotycząca wyceny udzielonych kredytów, pożyczek i innych należności własnych. Zgodnie z MSR 39 udzielone kredyty, pożyczki i inne należności własne wyceniane powinny być według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz w oparciu o ocenę utraty ich wartości. W sprawozdaniu finansowym Banku udzielone kredyty, pożyczki i inne należności własne wykazane zostały w kwocie wymagalnej zapłaty (kapitał niespłacony, skapitalizowane odsetki, odsetki naliczone zapadłe i niezapadłe) z uwzględnieniem rezerw celowych utworzonych w oparciu o Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. nr 149 z 2001 roku, poz. 1672). Ponadto nie występują istotne różnice pomiędzy sprawozdaniem finansowym Banku sporządzonym na dzień 31 grudnia 2002 według PZR, a sprawozdaniem, jakie zostałyby sporządzone według MSR.